

Vedtatt av kommunestyret 17.12.2024

Nordreisa kommune
Ráissa suokhan
Raisin komuuni

NORD-TROMS
PLAN OG EIENDOM

Samfunn Nordreisa

Kommuneplanens samfunnsdel for Nordreisa kommune 2024–2027

Innhold

Velkommen til Nordreisa

Nordreisa er en kommune med i underkant av 5000 innbyggere. Kommunen strekker seg fra kysten i nord og sør-østover mot Finnmarksvidda og Finland, og er Norges niende største kommunene i landareal. Innerst i dalen ligger Reisa nasjonalpark, som har gitt kommunen status som nasjonalparkkommune, og Storslett som nasjonalparklandsby.

Her eksisterer den kvenske, samiske og norske kulturarven sammen, med lange tradisjoner tilknyttet naturen og kulturlivet. Storslett er definert som et av flere regionsentre i fylket og er et tjenestesenter i Nord-Troms. Derfor har Nordreisa et godt og variert tilbud til alle innbyggere.

→	Kommuneplanens samfunnsdel	4
→	Veien hit	6
→	Medvirkning	9
→	Nordreisa mot 2030	10
→	Påvirkning og vedtak	14
→	Samarbeid	15
→	Satsningsområder	16
	<i>Landsby</i>	18
	<i>Attraktiv</i>	20
	<i>Regionsenter</i>	22
→	Kommunen som organisasjon	24
→	Arealstrategi	26

Nordreisa kommunes visjon er

<<Sammen for trygghet og trivsel>>

Kommunen har ansvaret for mange av velferdstjenestene til innbyggerne. Dette betyr mye for folks hverdag. Åpenhet og tillit til lokaldemokrati er viktig for god dialog og samspill mellom kommunen og innbyggerne. Gode fellesskapsløsninger gir bedre grunnlag for trivsel og bosetting. Kommunen, frivilligheten og næringslivet må stå sammen om god utvikling.

Vi bor i en kommune med variert næringsliv, stor aktivitet og den flotteste naturen. Vidda, dalene, fjellene og fjordene – lyssatt av midnattssola om sommeren og nordlyset om vinteren. Dette mørketidslandet har de vakreste fargene der det hardføre folket lever med naturen gjennom fantastiske årstider. Det er her tre stammer møtes. Kultur skaper tilhørighet mellom folk og det er noe som berører oss alle. Vi skal med raushet og stolthet ta med oss erfaringene fra gammel tid inn i en ny tid.

Frivilligheten utgjør en forskjell for enkeltmennesker, men er også grunnleggende for et levende og solidarisk lokalsamfunn. Alle bør engasjere seg i meningsfulle aktiviteter og skape gode relasjoner. Tilhørighet utvikles best gjennom felles engasjement. Alle har behov for å høre til. Det er avgjørende for livskvaliteten.

Våre satsningsområder i kommuneplanens samfunnsdel: landsby, attraktiv og regionsenter – beskriver våre verdier. For oss i Nordreisa er samarbeid, vekst og arbeidsliv viktig. Samarbeid gjør vi best der vi har vårt naturlige hjem på et sted man samtidig kan leve det naturlige livet.

Med mulighets- og utfordringsbildet som kunnskapsgrunnlag vil vi få til sømløse prosesser, god samordning av ressursene og en bærekraftig utvikling både innenfor klima og miljø, økonomi og sosiale forhold. Vi skal gjøre hverandre gode og skape begeistring. Da oppnår vi visjonen: «Sammen for trygghet og trivsel».

Jeg vil avslutningsvis takke kommunedirektøren for godt samarbeid og hans dyktige ansatte for stabile tjenester til innbyggerne. Tjenesteproduksjon er kommunens viktigste oppgave og nivået må kontinuerlig tilpasses behov og ressurser. Vil også takke nabokommunene våre for godt samarbeid på tvers av kommunegrensene i Nord-Troms. Vi får til mer sammen enn hver for oss.

Sist, men ikke minst, ønsker jeg å takke Nord-Troms plan- og eiendom for en utmerket prosess og utforming av kommuneplanens samfunnsdel. Dette er kommunens viktigste strategiske verktøy for å sikre en helhetlig samfunnsutvikling som skal følges opp av hele organisasjonen gjennom sektorplaner og budsjettering. Godt jobbet! Dette gir et godt grunnlag for optimisme og fremtidsro i Nordreisa kommune.

Hilde Nyvoll

Ordfører

«Den viktigste ressursen for fremtidig samfunnsutvikling er innbyggerne. De står i sentrum, både i samfunnsutvikling og tjenesteyting»

Kommuneplanens samfunnsdel

Kommuneplanens samfunnsdel staker ut retningen for videre utvikling, slik at Nordreisa blir best mulig, for flest mulig. Sammen skaper vi Nordreisasamfunnet for fremtiden.

Gode mennesker skaper gode samfunn

Kommunens hovedoppgave er å drive samfunnsutvikling til det beste for innbyggerne, hvor vi fremmer befolkningens helse, trivsel, og gode sosiale – og miljømessige forhold. Samfunnsdelen handler derfor om hvordan vi kan gjøre Nordreisasamfunnet best mulig for de som bor her og de som flytter hit.

Kommunen skal legge til rette for inkludering i lokalsamfunnet, gode mestringsarenaer som skaper robuste innbyggere, og attraktive lokalsamfunn som folk ønsker å bo i. Kommunen skal ta sikte på å løse de store samfunnsutfordringene, og samfunnsdelen forteller hvordan vi vil at kommunen skal se ut i fremtiden, og hva vi må gjøre for å komme dit. Samfunnsdelen legger føringer for handlings- og økonomiplanen, kommuneplanens arealdel og resten av kommunens planverk.

Sosial bærekraft

Bærekraft er ifølge FN, en utvikling som imøtekommer dagens behov uten å ødelegge mulighetene for at kommende generasjoner skal få dekket sine behov. Begrepet består av tre dimensjoner; miljømessig-, sosial- og økonomisk bærekraft. Disse må virke sammen for å skape et bærekraftig samfunn.

Samfunnsdelen handler spesielt om den sosiale dimensjonen, om hvordan vi skaper steder som fremmer god livskvalitet for innbyggerne. Dette gjør vi ved å forstå hva folk trenger fra de stedene de bor og virker, for så å legge til rette for infrastruktur, tjenester og tilbud – og sikrer at alle har lik tilgang på disse.

Tenk globalt, handle lokalt

«Nasjonale føringer for regional og kommunal planlegging» bygger på de tre bærekrafts-dimensjonene. Her trekker regjeringen frem de mest relevante bærekraftmålene for Norge i dag:

- Samordning og samarbeid i planleggingen
- Trygge og inkluderende lokalsamfunn
- Velferd og bærekraftig verdiskaping
- Klima, natur, og miljø for fremtida
- Samfunnssikkerhet og beredskap

De nasjonale føringene ligger til grunn for Nordreisa kommunes samfunnsdel. Hensikten med dokumentet er at planprosesser skal bli mer effektive, målrettede og forutsigbare, samtidig som man tar hensyn til nasjonale utfordringer og mål. I tillegg er det vektlagt at samfunnsplanlegging og arealplanlegging skal brukes som et virkemiddel for å utjevne sosiale forskjeller, forebygge levekårsutfordringer og sikre en sosial balansert utvikling.

Tidligere samfunnsdel

Nordreisa kommunes tidligere samfunnsdel ble vedtatt i 2013. Samfunnet har siden den gang endret seg, og nye utfordringer, nytt kommunestyre og nye nasjonale føringer gjør at planen bør revideres.

Erfaringer fra politisk styre og administrasjon i Nordreisa har vist at planen i liten grad har fungert som styringsverktøy. Planen har vært for omfattende og for generell, noe som har resultert i at planen sier litt om alt istedenfor å peke ut en retning for kommunen. Dette gjør også at planen ikke har vært brukt aktivt inn i arbeidet med handlings- og økonomiplan.

Oppsummert gir dette grunnlag for å utarbeide ny kommuneplanens samfunnsdel 2024–2027.

Veien hit

Målene og satsningsområdene i samfunnsdelen bygger på kommunens utfordringsbilde, politiske verksted, partipolitiske innspill, medvirkningsmøter og dialog med reindriftsnæringen.

Forenklet samfunnsdel

Denne samfunnsdelen bygger på en forenklet planprosess, hvor planstrategi og planprogram er slått sammen. Mange av elementene som tidligere har vært en del av del av planprogram og planstrategi ble forenklet i et «Oppstart samfunnsdel»-dokument, og drøfting av utfordringer, muligheter, strategier og planbehov er nå en del av samfunnsdelen.

For å sikre at kommuneplanens samfunnsdel brukes aktivt og følges opp, er god medvirkning fra de folkevalgte avgjørende, i tillegg til forankring i administrasjonen og blant innbyggerne. Dette innebærer at det er klare satsningsområder som ivaretar et langtidsperspektiv, med tiltak som kan gjennomføres i inneværende kommunestyreperiode. Erfaring har vist at tidligere samfunnsdeler ofte har blitt for generelle, og gjort det vanskelig å følge opp og evaluere i etterkant.

Politisk verksted

Kommunestyre

Det første politiske verkstedet ble holdt i desember 2023, hvor kommunestyret diskuterte Nordreisasamfunnets **utfordringer og muligheter i tverrpolitiske grupper**. Videre drøftet de hvordan mulighetene kunne bidra til å løse utfordringene.

Det ble gjennomført en **spørreundersøkelse** på yrkes og utdanningsmessene i Nord-Troms, for å kartlegge ungdommens tanker og ønsker. Om lag 300 respondenter fra ungdomsskole og videregående svarte.

Spørreundersøkelse

Ungdomsskole og videregående

Politiske innspill

Partier i sittende kommunestyre

De politiske partiene fikk komme med **konkrete innspill** til mulige satsningsområder og tiltak, som ble brukt direkte i den videre prosessen.

Samiske interesser

Dialog med reindriftsnæringen

Det ble holdt **dialogmøter** med reinbeitedistriktene som opererer i kommunen. Alle ble invitert til konsultasjon, og det ble gjennomført med de som ønsket det.

Medvirkningsmøter

Tilrettelagte møter med ulike råd og foreninger

Det ble gjennomført **medvirkningsmøter** og verksteder med ungdomsrådet, grendelag, eldrerådet, flyktningtjenesten og rådet for funksjonsnedsatte.

Satsningsområder

Kunnskap, dialog og innspill

Basert på disse diskusjonene, kunnskapsgrunnlaget *Status Nordreisa*, kommunens utfordringsbilde og mulighetsrommet til kommunen ble **satsningsområdene utformet**.

Forankring

Ledergruppe og formannskap

Satsningsområdene ble deretter drøftet med kommunedirektørens **ledergruppe og med formannskapet**.

Politisk verksted

Kommunestyret

Konkrete tiltak fra politiske innspill og medvirkning ble tatt med i et nytt **politisk verksted**, hvor politikerne **diskutere og rangerte tiltakene** etter hva som best kan løse utfordringsbildet.

Ledergruppen

Forankring og gjennomførbarhet

Tiltakene ble videre drøftet med ledergruppen, for å sikre **forankring og gjennomførbarhet**.

Foto: Ørjan Bertelsen

Vi utvikler Nordreisa

Dette plandokumentet skal legge føringer for samfunnsutviklingen i Nordreisa og Nord-Troms de neste tiårene. Når samfunnsdelen er vedtatt av kommunestyret starter vi innspurten på kommuneplanens arealdel, hvor vi avklarer hvordan arealene i Nordreisa bør disponeres i framtiden.

Nordreisa kommune har høye ambisjoner i forhold til at kommunen skal oppfattes som attraktiv for bolig- og næringsetableringer. Samtidig ønsker vi at Nordreisa som regionsenter skal fungere som motor for utviklingen i Nord-Troms.

Våre største utfordringer framover er demografiutviklingen og tilgangen på arbeidskraft. Vi blir langt flere eldre i vår kommune, og det er særlig aldersgruppen 80 – 90 år som øker betydelig de neste 20 årene. Dette betyr at vi må planlegge for at eldre kan bo hjemme lengst mulig, samtidig som vi må kunne tilby moderne omsorgsboliger med heldøgnservice.

Utfordringen med begrenset tilgang på arbeidskraft er av nasjonal art, og det blir sterk konkurranse om kompetent arbeidskraft i tiden framover. I denne konkurransen er det viktig at Nordreisa og region Nord-Troms oppleves som attraktiv når unge mennesker og gründere skal

gjøre sine valg med hensyn til bo- og arbeidssted og etablering av næringsvirksomhet.

I konkurransen framover om unge mennesker blir det viktig for Nordreisa og regionen å utnytte våre naturgitte og menneskeskapte fortrinn. Det er disse fortrinnene som skaper konkurransekraft når vi skal rekruttere arbeidskraft, nye innbyggere og næringsetablerere.

Nordreisa er en av landets største kommuner med nasjonalparker og verneområder, og vi har vernet nesten en tredjedel av arealene våre. Samtidig har vi kraftselskap som ønsker å ta i bruk deler av naturområdene våre til vann- og vindkraftproduksjon. Det blir framover viktig for kommunen å gjøre gode avveininger mellom vern og bruk av den fantastiske naturen vår, innenfor nasjonale rammer.

Jan Hugo Sørensen

Kommunedirektør

Medvirkning

«Det beste med Nordreisa er at alle kjenner alle, og at det er mulighet for mange ulike aktiviteter»

Medlem ungdomsrådet

I spørreundersøkelsen fra yrkes og utdanningsmessene kom det frem at mange **barn og unge** er opptatt av klima og miljø. De er stolte over hjemstedet sitt, og en betydelig andel svarer at de ønsker å bo her når de er 30 år. Andelen synker imidlertid fra ungdomsskolen til videregående, og den synker videre for de som tar studiespesialisering. Guttene mener det er mye å finne på i regionen, mens jentene ikke er helt enige. At jenter trives dårligere enn gutter i utemiljøene er en nasjonal trend og utfordring.

«Det beste med Nordreisa er at alle kjenner alle, og at det er mulighet for mange ulike aktiviteter, som turstier, scooterløyper, strender og et godt bygdemiljø», sier **ungdomsrådet**. Likevel er det for få møteplasser som er trygge og gratis, og de ønsker seg bedre, lavterskel møteplasser. De etterspør en forbedret ungdomsklubb, som også er åpen i helgene, som gjør det enklere å være sosial, fremfor å sitte hjemme.

Jevnt over trives **flyktningene** i kommunen. Mange ønsker seg ut i arbeid, men når de ikke får jobb flytter de til større steder. Flyktningene opplever at språk ofte er en barriere for å kunne delta i arbeidslivet. Noen savner flere urbane kvaliteter, og barnefamilier ønsker flere arenaer for å ha barna i aktivitet. Det er praktisk å bo på Storslett, nært service og tjenester, men flere bosettes mindre sentralt.

«Det er godt samhold mellom innbyggere med **funksjonsnedsettelse**». Arbeidstrengsbedriften Reisavekst er en viktig og god arena for å bli godtatt akkurat som en er, og et steg inn i arbeidslivet. I tillegg har noen lokale bedrifter vært gode på å ta imot de med funksjonsnedsettelse i praksisplasser. De ønsker seg flere møteplasser, gjerne i sentrum.

De **eldre** trives med de mange tilbudene som finnes i kommunen, med møteplasser og arrangementer. Mobilitet er likevel en utfordring for eldre, siden ikke alle kan bo sentralt. Dette er særlig en utfordring for å kunne delta på arrangementer, og få tilgang på møteplasser. Dette gjelder også for de som bor sentralt, når aktiviteter arrangeres i distriktene. Derfor føler noen på et press for å bo sentralt for å få tilgang på service og tjenester.

Nordreisa mot 2030

Demografi

Klima

Natur

Beredskap

Folkehelse

Samfunnsikkerhet

Økonomi

Mulighet- og utfordringsbilde

Nordreisa kommune har flere langsiktige utfordringer, både på lokalt og nasjonalt nivå. Hovedutfordringene ligger i den demografiske utviklingen, en presset kommuneøkonomi, klima –og naturkrisen, samt et større fokus på samfunnssikkerhet og beredskap i en urolig verden.

Dette er overordnede utfordringer kommunen må jobbe aktivt med i alle beslutninger og prosesser.

Demografien er i endring både nasjonalt og i kommunen. Andelen eldre øker, mens fødselsraten synker. Samtidig har kommunen en befolkningsnedgang, og sliter med å rekruttere arbeidsføre til kommunen. Den nasjonalt synkende fødselsraten vil føre til en stadig større kamp om arbeidskraften fremover.

Situasjonen stiller krav til økt bruk av økonomiske og menneskelige ressurser innen eldreomsorg i helse –og omsorgstjenesten og andre velferdstjenester de kommende årene. **Økt digitalisering** i helse –og omsorgstjenesten, sammen med tydelige planverk og effektiv organisering vil være viktige momenter for å imøtegå utfordringen på en god måte.

Utgiftsbehovet vil øke drastisk innen helse –og omsorg, og kommunen vil måtte redusere bevilgningene til barnehage og skole. På kort sikt krever dette tydelige økonomiske prioriteringer, og mulig utsatte investeringer. Samtidig som man gjør smarte investeringer for å dempe videre nedgang i innbyggertall, og sikre god økonomisk styring. I et langtidsperspektiv skal fokuset ligge på **forebyggende og helsefremmende tiltak**, slik at vi sikrer robuste innbyggere og eldre som klarer seg selv lengst mulig, for å lette trykket på helse –og omsorgstjenestene, og forhindre større økonomiske utgifter i fremtiden.

Befolkningen i Nordreisa synker og forventes å fortsette å synke de kommende årene – sett bort fra flyktningstrømmer. **Flykninger er derfor en viktig ressurs** for kommunen, både for å opprettholde bosetting og å mette behovene i arbeidsmarkedet.

Kunnskapsgrunnlaget viser at Nordreisa klarer å tiltrekke seg en del nye innbyggere, men at utflyttingen er større enn tilflyttingen. Kommunen må derfor legge vekt på **tiltak som øker trivselen og bolysten** for å få tilflyttere til å bli her lengre. Trivselen er den viktigste faktoren når folk skal bosette seg over tid, dette inkluderer både fritidsaktiviteter og et godt arbeidsmarked. Det bør derfor legges stor **vekt på god livskvalitet** gjennom helsefremmende tiltak i kommunen.

Vi står overfor en **klima –og naturkrise**, og de globale nordområdene kommer til å merke kraftige endringer i vær og naturforhold i de kommende årene. Dette gjelder særlig i form av økt ekstremnedbør, flom og stormflo, og jord –og sørpeskred. Dette gjør at vi må tenke nytt om hvordan vi utnytter arealene i kommunen, og at vi må tenke mer interkommunalt når det kommer til arealutnyttelse i regionen.

Reindriftsnæringen merker allerede klima og naturendringene, og påvirkningen vil trolig øke i årene fremover, i endring av trekk–områder, utfordrende snøforhold på vinterbeite og tilgang på beitemark. Samtidig trues beitearealer av naturinngrep, som nedbygging av natur, og økt ferdsel i utmark. Det vil kreve god og tidlig dialog for å finne gode løsninger for utvikling og utmarksbruk.

Utvikling og forvaltning av et naturbasert reisemål eller utfartssted er nært knyttet til hensyn til og utvikling av lokalsamfunnet. Arbeidet må bidra til å bygge gode, livskraftige lokalsamfunn gjennom å **ivareta både natur, kultur, bolyst og lokal lønnsomhet**. Arbeidet må skje i tett dialog med innbyggerne, og utvikling må planlegges, utvikles og drives i et omforent lokalsamfunnsperspektiv. Som regel vil det som er godt for lokalsamfunnet, også være godt for de tilreisende.

Nedbygging av natur skjer over tid, uten å hensynta andre prosjekter regionalt og nasjonalt. Mange små inngrep blir store. Nordreisa har et stort handlingsrom for å fatte både forebyggende og avbøtende tiltak for klima og naturkrisen. Derfor vil arealstrategien i samfunnsdelen legge føringer for hvordan kommunen skal **forvalte natur** gjennom kommuneplanens arealdel.

Endringer i klima, natur og miljø vil også stille større krav til **sikkerhet og beredskap** i kommunen. Kommunal beredskap er avgjørende for å kunne håndtere ulike typer kriser og uforutsette hendelser som kan ramme samfunnet. Den største utfordringen er mangel på tilstrekkelig ressurser, både menneskelige og økonomiske, for å kunne respondere effektivt og håndtere konsekvenser. **Samordning med ulike aktører** både internt og eksternt

er utfordrende, for det kreves tett samarbeid og kjennskap til de ulike aktørene. Manglende samarbeid og koordinering kan hindre effektiv respons i kriser. Den interkommunale beredskapsrådgiveren vil kunne styrke kommunens mulighet til å se det store bildet, sammen med nabokommunene. I tillegg vil generell opplæring i beredskap i etatene bidra til å styrke arbeidet og responsen.

Utfordringer innen **IKT-sikkerhet** krever kontinuerlig oppmerksomhet og innsats for å beskytte data og informasjon. Manglende kompetanse og dedikerte ressurser i organisasjonen til dette formålet er en utfordring. Det er utfordrende å holde tritt med stadig endring i trusselbilde. Økt bevissthet og opplæring kan minke sårbarhet i systemer. Dette gjelder også for lovkrav og forskrifter knyttet til personvern og datasikkerhet (GDPR). Den interkommunale IKT-infrastrukturen, med eget datasenter i Olderdalen kan være sårbar for angrep, og sikkerheten bør følges opp.

I tillegg til at den demografiske utviklingen og **klimatilpasning** vil føre til press på økonomien, så vil investeringer som har blitt gjort de siste årene, sammen med flere større planlagte investeringer i årene som kommer øke det økonomiske presset. Dette vil ikke være bærekraftig uten større endringer i drift og utgifter. Flere

Kunnskapsgrunnlaget finner du her. Klikk og les:

investeringer vil spise av kommunens disposisjonsfond og gi kommunen høyere lånegjeld, som gjør oss sårbare for renteøkninger og/eller bortfall av inntektskilder.

Demografiendringen vil også kreve mer midler til drift av **helse og omsorgssektoren**. Sett i sammenheng med andre norske kommuner, har ikke Nordreisa dårlig kommuneøkonomi. Nordreisa har ugiftskorrigerte inntekter på 110 prosent av landsgjennomsnittet, noe som gir et godt utgangspunkt sammenlignet med mange andre kommuner. Vi har imidlertid høye driftsutgifter på en del områder, og flere poster har økt mer enn landsgjennomsnittet. Dette gjelder blant annet i skolen hvor reduksjonene i budsjettene har vært mindre enn reduksjonen i elevtallet. Dette har derfor gitt netto økning i driftsutgiftene per elev.

En **presset kommuneøkonomi** vil nødvendigvis begrense handlingsrommet, og stiller dermed høyere krav til at kommunen prioriterer gode, hensiktsmessige og treffsikre tiltak. Derfor er det viktig at det gjøres en grundig evaluering av utgifter og driftsbudsjett slik at nye investeringer er basert på riktig ressursbruk og en god analyse av kommunen og innbyggernes faktiske behov. **Langsiktig planlegging** vil være med på å sikre inndekning av nye investeringer.

Nordreisa mot 2030

Mulighet- og utfordringsbilde

Basert på utfordrings- og mulighetsbildet er det noen klare hovedpunkter som det må jobbes mot de neste årene. Dette er områder hvor kommunen må gjøre tydelige grep for å svare på utfordringene.

Under er disse listet opp for å sikre at de gis tyngde i arbeidet med samfunnsutvikling i kommunen framover. Satsingsområdene i denne planen inneholder derfor ikke disse punktene, ettersom satsingsområdene og tiltakene under dem er politisk valgte satsinger for å løse utfordringer og gripe muligheter.

Hovedpunktene i listen ligger i bunn som gjennomgående hensyn i utviklingen, mens satsingsområdene og tiltakene er en utviklingsstrategi for kommunen og økonomiske overskuddsprosjekter for de neste fire årene.

I et overordnet og gjennomgående perspektiv skal vi...

... innen klima, natur og miljø...

- ... ta klimakrisen på alvor og ha som mål å **redusere klimagassutlippene** på lik linje med det nasjonale målet på 55 % innen 2030.
Tiltak og strategier for å nå dette målet konkretiseres i handlingsplan for energi og klima. Dette følger opp vedtaket av kommunedelplan for energi og klima i Nord-Troms fra 2021.
- ... ha en **kunnskapsbasert arealplanlegging** som hindrer uønsket nedbygging av natur
- ... sikre **god forvaltning** av vernede områder
- ... vurdere hvordan **klimaforandringer påvirker ulike investeringer** i kommunen
- ... **sikre landbruket og reindriftsnæringens ressursgrunnlag** og sørge for tett dialog i spørsmål som berører disse tradisjonsrike næringene for Nordreisa
- ... legge til rette for etablering av **lukkede havbruksanlegg** i våre arealer

... innen helse og omsorg...

- ... jobbe med **forebygging** og bygge et **aldersvennlig** samfunn
- ... jobbe med **effektivisering**, nye arbeidsmåter, **velferdsteknologi** og **samskaping** for å redusere de kommende økonomiske og ressursmessige utfordringene innen eldreomsorg.
- ... lage ny **kommunedelplan for helse og omsorg** med oppstart høsten 2024
- ... flytte midler til **helsesektoren** for å følge opp og ruste oss for kommende **demografiske utfordringer**

... innen samfunnssikkerhet og beredskap...

- ... bruke **interkommunal beredskapsrådgiver** til å følge opp ROS-arbeidet
- ... sikre økt kunnskap om **datasikkerhet**
- ... ha **oppdaterte beredskapsplaner** for uforutsette hendelser

Påvirkning og vedtak

Noen viktige temaer for Nordreisasamfunnet ligger utenfor kommunens handlingsrom. Det betyr at det må jobbes aktivt mot eksterne instanser som fylke og stat for å sikre påvirkning på beslutningene.

Kommunestyret har også gjort noen prinsippvedtak som er forankret i sittende kommunestyre, som vil ligge fast i samfunnsdelens virkningsperiode.

Hensikten med å ikke inkludere disse sakene under satsningsområdene, er å kunne skape en realitetsorientert plan, med politisk forankring, og realistiske og målrettede tiltak som kommunen og kommunestyret kan gjøre noe med. Det er likevel viktig å ha det med i planen for å vise saker som er viktige for kommunen og hvilke prinsippvedtak som legger føringer for perioden 2024–2027.

Her er en oversikt over saker som det er viktig at kommunestyret og administrasjonen jobber med opp mot sentrale og regionale myndigheter. Det er også prinsippvedtak som vil legge føringer for denne valgperioden.

Politiske vedtak:

- Vindkraft kan utredes dersom det viser seg nødvendig på grunn av kraftsituasjonen – og samtidig gir gode inntekter og fordeler til kommunen
- Reisafjorden skal være oppdrettsfri
- Ta ned driften i kommunen med 5% innen 2027 for å spare til nye investeringer

Sentrale saker utenfor kommunens handlingsrom:

- Påvirke beslutningstakere til å likestille Nord-Troms med Finnmark når det gjelder inntektssystemet og distriktstillegg
- Påvirke beslutningstakere til å styrke de personrettede tiltakene i tiltakssonen.
- Påvirke beslutningstakere til å styrke flytilbudet til og fra Sørkjosen
- Påvirke beslutningstakere til å styrke kollektivtilbudet innad og utad i regionen.
- Påvirke beslutningstakere om å raskest mulig få oppstart av planarbeidet til strekningen E6 Olderdalen–Langslett, og sikre fremdriften
- Jobbe for en styrking av videregående skole, med nye linjer og videreutvikling av den nasjonale skilinja
- Påvirke beslutningstakere til å bygge en best mulig ny videregående skole, med tilhørende elevhybler
- Beholde og styrke det regionale helsetilbudet, DMS og DPS, og kompetansen de besitter
- Jobbe for å etablere flere ladepunkter for elbiler inkludert tyngre elektriske kjøretøy
- Påvirke beslutningstakere til at småkommunetillegget gir til kommuner med under 5 000 innbyggere
- Arbeide for at staten iverksetter tiltak som gir økonomisk støtte og kompensasjon til kommuner som bidrar til økt vern og vern av naturmangfold

Samarbeid

Utfordringene løser vi best sammen, og ettersom små kommuner ofte står i de samme overordnede utfordringene, vil mulighetsrommet bli mye større når vi jobber sammen og spiller på hverandres styrker.

Gjennom arbeidet med samfunnsdelen har det kommet frem i alle kommunene i Nord-Troms Plan og Eiendom at samarbeid er en mulighet de neste årene. Samarbeid blir pekt på som en avgjørende faktor for at kommunene kan levere flere, bedre og mer effektive tjenester av høy kvalitet. Å skaffe arbeidskraft blir pekt som en av de største utfordringene framover, og samarbeid vil i stor grad kunne bidra til å bøte på denne utfordringen. Samarbeid om tjenestetilbud kan gi større og mer robuste fagmiljø. Dette kan gjøre arbeidsplassene mer attraktiv, kvaliteten på tjenestene bedre, og spare ressurser for kommunene. Bygdevekstavtalen vil være et av verktøyene for å styre samarbeidet i regionen.

Ved å ha interkommunale planer og samarbeid kan vi ivareta hensyn til klima, miljø og natur, samfunnssikkerhet og andre fagområder på tvers av kommunegrensene.

Her er en oversikt over interkommunale samarbeid i Nord-Troms per 2024 og hvilke kommuner som deltar i de ulike samarbeidene. Listen er ikke uttømmende.

Vi ønsker å kartlegge hvilke oppgaver kommunene i Nord-Troms har potensiale å samarbeide om i framtiden for å løse de utfordringene vi står overfor både økonomisk, demografisk og faglig.

Samarbeidsnavn	Storfjord	Lyngen	Kåfjord	Nordreisa	Skjervøy	Kvæangen
Bygdevekst						
Nord-Tromsrådet IPR						
Tromsøregionen IPR						
RUST – ungdomsrådet						
Kommunedirektørutvalget i Nord-Troms						
Innkjøpsamarbeid						
Campus Nord-Troms						
NT Plan og eiendom						
Nord-Troms museum						
Halti Kvenkultursenter						
DMS Nord-Troms						
Barnehagetilsyn Nord-Troms nord						
Barnehagetilsyn Nord-Troms sør						
Fødestue, jordmortjeneste						
Lyngenfjord brann og redning						
Nord-Troms brann og redning						
Veterinærtj. og -vakt						
NorIKT						
Vannområdekoordinator Nord-Troms						
PPT Nord-Troms						
PPT Balsfjord, Storfjord og Lyngen						
Newton-rom						
Legevaktsentral Nord-Troms						
Legevaktsentral Tromsø						
Akuttberedskap barnevern						
Visit Lyngenfjord						
Nord-Troms friluftsråd						
Ishavskysten friluftsråd						
Avfallservice AS						

Satsningsområder

Samfunnsplanlegging er komplekst, og ulike utfordringer vil ikke kunne løses av én sektor eller ett satsningsområde alene.

Satsningsområdene er derfor sektorovergripende, og bygger videre på overordnede mål og utfordringer fra «Nordreisa mot 2030».

En sektorovergripende tilnærming er en styrke som kommunen i større grad kan og bør dra nytte av i samfunnsplanleggingen, for å bruke egne ressurser mer effektivt.

Satsningsområdene er som nevnt sektorovergripende, og skal sammen løse flere utfordringer i kommunen. Derfor vil også tiltakene tilhørende hvert enkelt satsningsområde kunne påvirke flere satsningsområder.

Nordreisa kommunes satsningsområder for planperioden 2024–2027 er:

→ Landsby

– et naturlig hjem, med unik identitet

→ Attraktiv

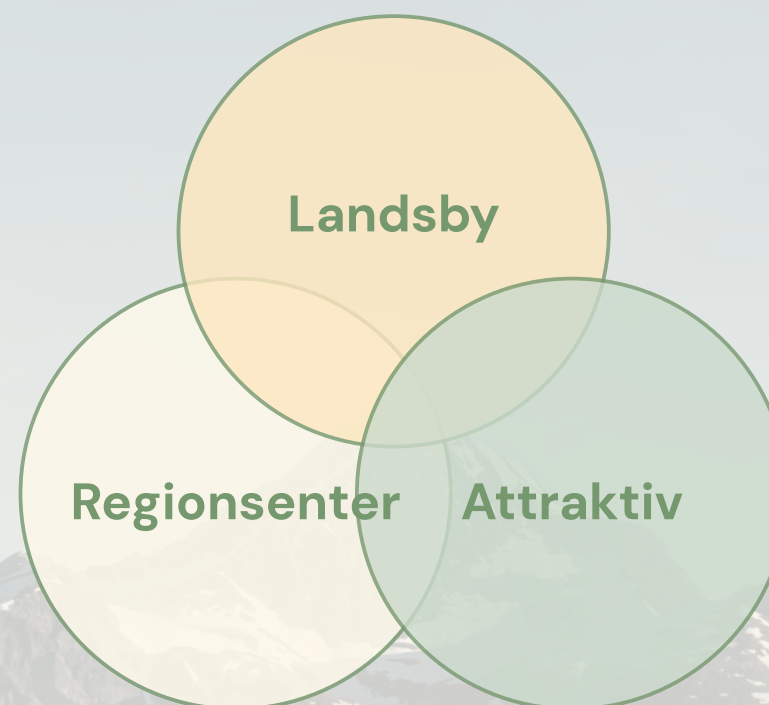
– mer enn bare et sted å bo og jobbe – et sted å leve.

→ Regionsenter

– i hjertet av Nord-Troms: regionsenter for samarbeid, vekst og arbeidsliv

Nordreisa mot 2030

Mulighets- og utfordringsbilde

Mål: I tillegg til en tekst som oppsummerer kommunens delmål, oppsummeres essensen i slike bokser:

Tiltak/strategi: Tiltakene blir presentert slik, med en beskrivelse og en avkrysningsboks.

↙ Dette feltet oppsummerer teksten og kommunens mål... ↘

↙ ... og dette feltet viser tiltak ↘

Mål

→ Dette målets **hovedoppgave** er dette

→ Det andre målets **hovedoppgave** er dette

↙ ... tiltak X klarte vi å gjennomføre! ↘

Tiltak X

En kort beskrivende tekst

Tiltak Y

En kort beskrivende tekst

↙ ... tiltak Y klarte vi ikke å gjennomføre ↘

Landsby

Demografi Rekruttering Utvikling Nasjonalpark Natur
Folkehelse Kultur Primærnæring Samferdsel Klima

– et naturlig hjem, med unik identitet

Vi vil satse på landsbyen, hvor vi bygger på Nordreisa sine styrker innen reiseliv, kultur, servicetilbud, nasjonalparklandsby og Reisa nasjonalpark. Her ligger store potensialer for kommunen til å skape liv og trivsel for oss i Nordreisa. Vi har muligheten til å spille på by-kvalitetene på landet, og skape synergier baser på dette.

Vi er et destinasjonspunkt for tilreisende, et samlingspunkt for kultur og fritid, og en smeltedigel for lokal utvikling og nasjonalparkopplevelser. Gjennom strategisk reiselivsplanlegging sikrer vi at besøkende får en autentisk opplevelse, samtidig som vi ivaretar næringslivet, og respekterer vårt naturmiljø og kulturarv.

Vi styrker og bygger videre på vår samiske, kvenske og norske kulturarv, og viser frem vårt rike tilbud av kulturaktiviteter og fritidsaktiviteter. Nordreisa vil profilere seg som en sterk idrettskommune, hvor videregående og skilinja er et fortrinn vi må ivareta. Vår landsby er stolt av sin kulturelle arv, og vi arbeider for å synliggjøre og fremheve dette for både innbyggere og besøkende.

Vi vil...

- ... utvikle Nordreisa som nasjonalpark-kommune, og Storslett som nasjonalparklandsby
- ... øke den myke mobiliteten til innbyggerne
- ... bli en bærekraftig destinasjon for tilreisende
- ... være en landsby hvor alle har muligheter til å mestre jobb og hverdag
- ... øke folkehelsen til befolkningen
- ... synliggjøre kulturarven og det gode liv i Nordreisa
- ... legge til rette for fortsatt aktivitet og utvikling i primærnæringene
- ... styrke og utvikle kultur, idrett og aktivitetstilbudet vårt
- ... styre bruken av natur og utmark

Vi tar kontroll over vår egen utvikling ved å legge vekt på fortetting og forbedring av sentrum og bygdesentre. Våre urbane sentrums kvaliteter er en styrke, hvor vi tilrettelegger for myke trafikanter, og skal ta hensyn til delen av befolkningen som har lav mobilitet. Det skal være trygt å ferdes i Nordreisa, og vi legger vekt på sikkerhet, slik at alle trafikanter kan nyte godt av våre tilbud, fasiliteter og attraksjoner – både sentralt og i bygdene.

I nord har vi noen særegne klimatiske forhold, som både begrenser og gir muligheter for landbruket. Vekstsesongen er kort med mye lys, men sammen med mindre behov for sprøytemidler og medisiner danner dette grunnlag for å snakke om en arktisk kvalitet på jordbruksprodukter fra området, som vi ønsker å styrke og bygge videre på.

Vi er ikke bare en landsby i nærheten av en nasjonalpark – vi er en sentral del av nasjonalparkens mandat, som vi bygger vår identitet rundt. Vi arbeider for å være en tydelig og synlig port til fantastiske naturopplevelser. Gjennom samarbeid jobber vi for å gi besøkende en minneverdig opplevelse gjennom kunnskapsformidling som går langt utover et enkelt skilt. Som det naturlige stoppestedet for gjennomreisende, sikrer vi en målrettet og bærekraftig bruk av natur og utmark, der alle interesser blir hensyntatt.

Vi vil ønske velkommen til vår landsby, hvor natur møter kultur, og hvor fortid og fremtid smelter sammen i en unik atmosfære av fellesskap og opplevelser.

Slik vil vi ha det...

... og slik skal vi få det til

Utvikle en merkevarestrategi

Vi skal synliggjøre og markedsføre fasiliteter og kultur- og aktivitetstilbudet bedre. Vi bygger på det brede tilbudet vi allerede har, slik at vi får økt deltagelse og styrker frivilligheten. I tillegg vil vi finne den beste måten å bruke nasjonalparklandsby-statusen til å gjøre Nordreisa bedre, tiltrekke oss nye innbyggere, besøkende, og næringsliv.

Ha gode møteplasser

Vi skal videreutvikle og forbedre de møteplassene som allerede finnes, samtidig som vi legger til rette for nye. I Nordreisa skal det være enkelt å komme i kontakt med andre, og delta i lokalsamfunnet. Kommunen skal være en aktiv bidragsyter og tilrettelegger – i tett samarbeid med frivilligheten og næringslivet.

Sikre at ungdom har møteplasser

Ungdommene er viktig for oss, og vi ønsker at de skal trives. Vi vil at ungdomsklubben skal være attraktiv, og at det skal være lett for ungdom å møtes, helst fysisk, men også digitalt.

Sikre god bygdeutvikling gjennom føringer for utvikling

Vi står i en posisjon hvor vi kan styre utviklingen i kommunen, og ha forventninger til private utbyggere. Vi bør også se på hvordan kommunen forvalter egen bygningsmasse, til det beste for kommunen. Vi skal ha fokus på forskjønning av våre omgivelser, og sikre at dette blir ivaretatt gjennom plan.

Jobbe aktivt med besøksforvaltning og vurdere behovet for en reiselivsplan

Vi vil jobbe aktivt med besøksforvaltning for å sikre at friluftsområder ivaretas, og for å hindre mulige interessekonflikter. Vi ønsker å unngå Lofoten-tendenser, med for høyt trykk uten tilrettelegging. Vi vil se på hvilke områder som bør tilrettelegges, og hvordan vi styrer utviklingen lokalt. Vi vil samarbeide med Visit Lyngenfjord for å utarbeide en reiselivsplan for regionen.

Styrke det eksisterende næringslivet

Vi skal bygge videre på servicetilbudet vi har, for oss, og for regionen, og legge til rette for utvikling og nyetableringer. Vi vil øke kommunens attraktivitet for å tiltrekke oss flere innbyggere. Dette vil kunne lette rekrutteringen og vi skal jobbe for utdanningstilbud som treffer det lokalt næringsliv har behov for.

Attraktiv

Frivillighet

Rekruttering

Kvensk

Trivsel

Folkehelse

Kultur

Samisk

Barn og unge

Bolig

– mer enn bare et sted å bo og jobbe – et sted å leve.

Enten du bor i Nordreisa, lengter etter å komme tilbake, er en flyktning som søker trygghet eller en nysgjerrig tilflytter som ser etter en frisk start, har Nordreisa alt du trenger for å bygge et liv fullt av muligheter.

Vi vil...

- ... være en kommune med lav terskel for deltagelse
- ... vise at Nordreisa er et godt sted å bo og virke
- ... sikre rekruttering til et bredt nærings- og arbeidsliv
- ... legge til rette for trivsel i arbeidslivet
- ... ha variert boligsammensetning og nok boliger, slik at innbyggerne kan bo tilpasset sin egen livssituasjon – bo hele livet
- ... styrke lag og foreninger

Å flytte til Nordreisa er mer enn bare adresseendring – det er å ta del i et levende lokalsamfunn og fellesskapsånd, som ønsker deg velkommen med åpne armer. Nordreisa skal være et samfunn preget av inkludering og muligheter.

Vi er stolte av vår mangfoldige kultur og ønsker å inkludere alle som vil være en del av samfunnet vårt, og gi deg støtten og ressursene du trenger for å lykkes og trives her.

Nordreisa kommune skal være et sted folk trives, og vi skal øke andelen tilflyttere – samtidig som folk velger å bli værende. Derfor må vi være et sted som folk ønsker å komme til, et sted de unge i kommunen ønsker å flytte tilbake til, og et sted som ser flyktningene i kommunen som en ressurs som kan bli værende i kommunen. For å nå dette målet må kommunen skape et levende sted med gode rammer for å utfolde seg både på jobb og fritid. Ved å spille på de ressursene og fortrinnene kommunen har, kan vi skape en unik og herlig kommune å leve i.

Slik vil vi ha det...

... og slik skal vi få det til

Tilby trainee-stillinger

Vi kan ikke løse nye utfordringer med utdaterte løsninger. Derfor trenger vi unge og friske hoder som kan være med på å drive samfunnet fremover. Ved å tilby flere traineestillinger gjennom Arena Nord-Troms sørger vi for tilgang på kompetent arbeidskraft.

Utvikle en innbyggerstrategi, med særlig fokus på å få tilflyttere til å bli

Nordreisa skal være en attraktiv kommune, enten du bor her, flytter tilbake eller er tilflytter. En god del får øynene opp for Nord-Troms, og ønsker å flytte hit for å se hvordan livet i nord er – likevel klarer vi ikke alltid å få folk til å bli. Trivsel er en viktig faktor for innbyggerne, både gamle og nye. Derfor bør vi skape et godt sosialt miljø for alle nye innbyggere. Dette kan være i form av en mentorordning, plan eller strategi.

Tidlig rekruttering

Vi ønsker at folk tidlig får innblikk i mulighetene i kommunen. Vi vil etterstrebe å tilby lærlingeplasser til alle som trenger det, og bruke virkemiddelapparatet vårt til å sikre at også private har lærlingplasser. Vi vil ha språkpraksis- og arbeidstreningsplasser for de som har behov for det. I tillegg vil vi gi ungdom et attraktivt sommerjobbtilbud.

Infrastruktur for fritidsaktiviteter og folkehelse

Kommunen vil være en aktiv tilrettelegger og bidragsyter for infrastruktur for idrett-, kultur- og fritidsfalisiteter. Vi støtter tilbud som bygger opp under bedre folkehelse.

Jobbe for grønne prosjekter

Nordreisa skal være attraktiv, og vi vil legge til rette for gode og grønne prosjekter, enten det er egne prosjekter, private initiativer eller fritidstilbud som for eksempel sykkelstier. Stedsutvikling er viktig, og vil være sentralt for oss i årene fremover.

Legge til rette for variert boligsammensetning

Ingen mennesker er like, og derfor bør heller ikke omgivelsene våre være det. Vi vil legge til rette for gode boliger sentralt, og at folk har mulighet til å bosette seg i hele kommunen. Vi tilpasser oss endringene i husstander, med flere aleneboende og flere eldre. Vi etterstreber livsløpsstandard på sentrale boliger, nært servicetilbud, slik at folk kan bo hjemme så lenge som mulig.

Bidra til lag- og foreningsarbeid

Kommunen skal være en bidragsyter som støtter lag og foreningers muligheter for idrett, aktivitet og møteplasser. Dette vil vi blant annet gjøre gjennom årlig driftsstøtte til idrettsanlegg og jobbe for å styrke kommunens administrative støtte til frivilligheten.

Regionsenter

Næring Rekruttering Samarbeid
Folkehelse Region Kompetanse Samferdsel

– i hjertet av Nord-Troms: regionsenter for samarbeid, vekst og arbeidsliv

Under mottoet «Nord-Troms står sammen» jobber vi for å styrke båndene med våre nabokommuner og være en kraftfull motor som driver utviklingen i regionen. Vi legger til rette for sømløse prosesser og samordning av ressurser for å møte fremtidens behov for innbyggere og næringsliv.

Vi er stolte over å være en driver for samarbeid, både mellom kommunene i Nord-Troms og andre regioner. Bygdevekstavtalen skal bli et levende bevis på vårt engasjement for felles fremgang.

Som et regionalt senter er vi opptatt av å tilby et mangfold av arbeidsplasser og gode boforhold for våre innbyggere. Vi bygger videre på kunnskapsarbeidsplasser og servicenæringene for å bli et enda bedre regionsenter. Vi jobber for å skape en attraktiv bo- og arbeidsregion, der mennesker kan trives og lykkes både personlig og profesjonelt. Vi bruker vår status som regionsenter til å videreutvikle næringslivet, og bruker kompetansemiljøene vi har til å få flere arbeidsplasser.

Vi tror på styrken i samarbeid på tvers av grenser, og heier på satsninger hos våre nabokommuner. Vi søker aktivt eksterne samarbeidspartnere for å utveksle kunnskap, erfaringer og ressurser som kan bidra til felles vekst og utvikling. Som regionsenter former vi Nord-Troms for fremtiden og skaper en region full av muligheter og opplevelser. Vi skal lære av de som får ting til – og gjøre det bedre!

Nordreisa er i en unik posisjon i regionen ved å ha mange av kvalitetene til et naturlig senter, med et variert tilbud av fritidsaktiviteter, service og handel, og flere kompetansearbeidsplasser. Dette gjør Nordreisa spesielt attraktivt for folk som ønsker å etablere seg i regionen. Vi har muligheten til å legge konstruktive føringer for hvordan vi ønsker at Nordreisasamfunnet skal formes, for styrke oss selv, og Nord-Troms.

Vi vil...

- ... være motoren i, og styrke det interkommunale samarbeidet
- ... effektivisere tjenestene våre
- ... utvikle og styrke kompetansemiljøene våre
- ... være tjeneste- og servicesenter i regionen
- ... videreutvikle næringslivet og legge til rette for nyetableringer
- ... legge til rette for varierte arbeidsplasser
- ... bygge på og utvikle regionale tjenester
- ... sikre forutsetningene for god tjenestekvalitet gjennom å vurdere kommunesammenslåing

Slik vil vi ha det...

... og slik skal vi få det til

Rekrutteringsplattform i samarbeid med Nord-Troms kommunene

Vi ser viktigheten av å få tak i de beste hodene, og vil jobbe for en rekrutteringsplattform i Nord-Troms, som kan brukes til å styrke rekruttering, on-boarding og bolyst.

Utnytte bygdevekstavtalen til det fulle

Vi vil jobbe aktivt for at en bygdevekstavtale blir treffsikker og bidrar til å løse utfordringer vi har i regionen. Vi vil at avtalen skal bidra til utvikling basert på våre styrker og fortrinn, både lokalt og i regionen.

Bygge videre på kompetansearbeidsplasser og – miljøer

Vi vil beholde, videreutvikle og styrke våre eksisterende kompetansemiljøer. Vi har flere regionale funksjoner som er viktige for å bygge gode fagmiljøer. Vi bygger videre på disse, og legger til rette for økt aktivitet.

Gjøre Nord-Troms til en betydelig aktør innen digital kultur

Vi ser positivt på Kåfjords satsning og suksess innen digital ungdomskultur. Vi ønsker å høste erfaringer fra dette og bidra til å bygge en digital plattform for unge i hele Nord-Troms. Vi vil også legge til rette for økt fokus på digitale næringer og utdanninger i regionen.

Bidra til en arena for innovasjon i samarbeid med næringslivet

Vi vil legge til rette for flere arbeidsplasser innen innovasjon og kunnskapsutvikling. En arena hvor næringslivet er synlig er viktig for rekruttering og retningsvalg for unge. Dette vil kunne hjelpe mindre bedrifter uten markedsføringsmuskler med rekruttering. Arenaen skal bør være et sted hvor også bredden i næringslivet blir synlig på en god måte.

Undersøke mulighetene for kommunesammenslåing i Nord-Troms

Vi mener sammenslåing vil være en fordel for å sikre forutsetningene for god tjenestekvalitet. Hvis sammenslåing ikke er mulig, eller ønskelig, kan samarbeid om tjenesteyting, prosjekter og tiltak være en god løsning. Finansiering av like samarbeid må ta hensyn til samarbeidskommunenes inntekter per innbygger.

Kommuneorganisasjonen

– Nordreisas største arbeidsgiver

For å sikre en bærekraftig samfunnsutvikling, og spesielt i arbeidet med å sikre velferdstjenestene, må kommunen til enhver tid være klar for nye og bedre måter å løse oppgaver på. Vi skal bruke de ressursene vi har, både menneskelig og økonomisk, på best mulig måte for lokalsamfunnet, for regionen og for nasjonen.

Vi tar sikte på å bli mer robuste og fleksible for å takle utfordringer vi vet kommer, er omstillingsdyktige i usikre tider, griper de mulighetene vi har og som ligger foran oss.

Nordreisa kommune skal som kommunens største arbeidsgiver være attraktiv og inkluderende. Kommunen har allerede utfordringer innen rekruttering, og vi må ta sikte på å være attraktiv for arbeidssøkende. Rekrutteringsproblemene i dag gjelder spesielt innen helse- og omsorg, men også innen andre felt som pedagoger og ingeniører. I Nordreisa kommune skal det være rom for utvikling hos de ansatte – og alle skal trives på jobb. Vi skal jobbe strategisk for å beholde de gode hodene og sikre kontinuitet, samtidig som vi tiltrekker oss nye. Slik ønsker vi også å holde kostnadene for innleie fra eksterne nede. I Nordreisa er vi allerede i gang med arbeidet med å inkludere flykninger gjennom gode introduksjonsordninger med koblinger til kommuneorganisasjonen.

Vi ønsker å rigge organisasjonen for en mer digital hverdag, og være åpne for nye løsninger som kan effektivisere prosesser. For å klare dette må vi jobbe strategisk fra ledernivå og helt ned til den enkelte ansatte. Sykefraværet i kommunen er høyt, noe som forringer kvaliteten på tjenestene, og gir store utgifter. Her vil vi være tilpasningsdyktige slik at våre ansatte får en balansert hverdag mellom jobb og fritid, og vi er åpne for å teste ut nye arbeidstidsmodeller. Selv om vi har et mål om

heltidsstillinger, skal vi legge til rette for de som kun kan jobbe deltid, eller de som ønsker mindre stillinger.

Vi ønsker å sikre at satsningsområder, mål og tiltak fra kommuneplanens samfunnsdel følges opp, og knyttes så tett som mulig på den daglige saksbehandlingen og forvaltningen i kommunen. Dette kan vi blant annet gjøre gjennom å legge til et fast punkt med referanse til oppfølging av samfunnsdelen i kommunens saksframleggsmaler.

En av de knappeste ressursene i kommunen framover er personalressurser. En synliggjøring av den ressursmessige konsekvensen vil derfor være en viktig del av vurderingen når det skal gjennomføres tiltak og utredninger, og for saker som fremmes for råd, utvalg og kommunestyret. Selv om noe ikke har en kostnad, internt eller eksternt, i kroner og øre, så kan det ha en kostnad knyttet til å binde opp personalressurser i arbeidet.

Kommunen som organisasjon skal ta klima- og naturkrisen på alvor, og FNs bærekraftsmål ligger til grunn for alt vi gjør. Bærekraft skal være grunnsteinen i beslutninger som tas, og vi skal bidra mot at Norge skal bli et lavutslippssamfunn innen 2050. Kommunen skal derfor alltid ta sikte på å begrense utslipp i størst mulig grad, og på sikt strekke seg mot et mål om nullutslipp. Vi vil ta i bruk vår innkjøpsmakt for å sikre investeringer og anskaffelser som er klima- og miljøvennlige, både internt og hos eksterne partnere.

Sentrale punkter vi vil jobbe med i de kommende årene:

Vi vil...

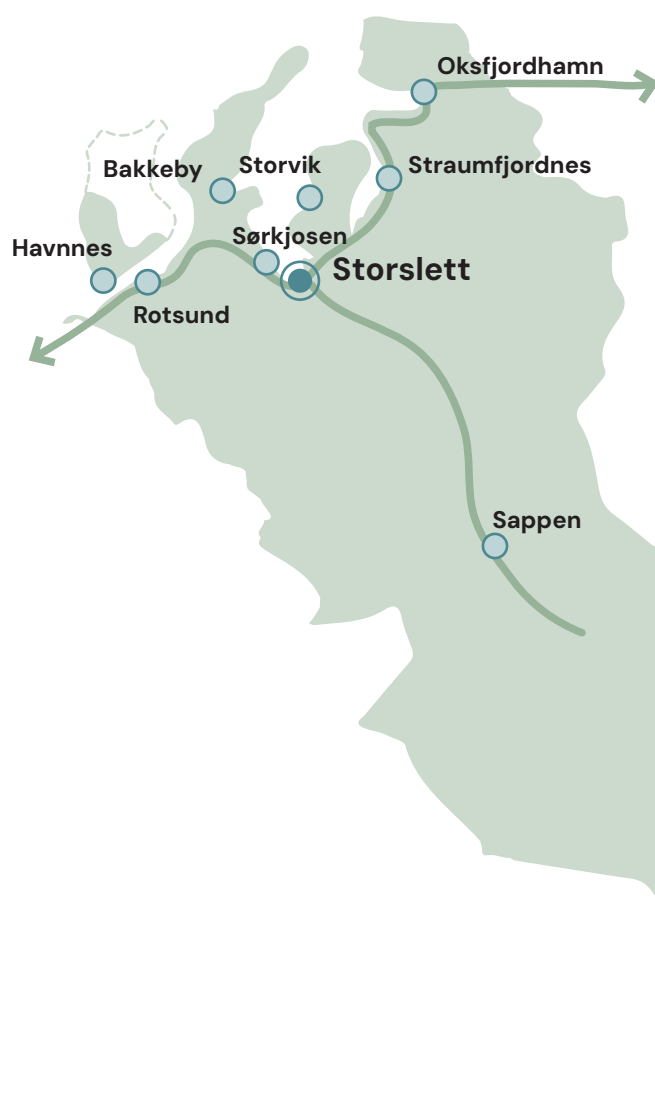
- ... ta sikte på å **begrense utslipp** i størst mulig grad, og på sikt strekke oss mot et mål om **nullutslipp**.
- ... sørge for at samfunnsdelens **satsningsområder** og tiltak blir videreført **inn i handlings – og økonomiplanen**.
- ... sikre **trivsel på arbeidsplassen**, og stille med **konkurransedyktige** goder for å beholde de vi har, og få flere kvalifiserte søkere
- ... ha et overordnet **fokus på folkehelse, og helsefremmende tiltak** for hele befolkningen.
- ... undersøke muligheten for å synliggjøre at **alt som skal saksbehandles/ utredes har en økonomisk konsekvens og en kostnad**. Økonomiske konsekvenser gjelder ikke kun eksterne innkjøp eller fordeling av midler. Det har også en konsekvens i form av ressursbruk av personalressurser i kommunen. Dette bør synliggjøres i saksfremlegg, slik at kommunestyret og utvalgene kan ta stilling til den faktiske økonomiske konsekvensen ved at andre ting blir utsatt og andre oppgaver blir nedprioritert.
- ... se på hvordan saksfremlegg og utredninger kan synliggjøre hvordan det følger opp **mål, strategier og eventuelle tiltak i samfunnsdelen**.
- ... etterstrebe å ha en **kontinuerlig oppdatert planoversikt** for lettere å vurdere rulleringer, revidering og planlegging av personressursbruk. Oversikten bør vise hvilke planer som er lovpålagte, og når de krever revidering. Hver plan bør ha oppført ansvarlig ressurs på funksjon, virksomhet og sektor. En oppdatert oversikt vil gi et bedre bilde på om alle planer er nødvendige, eller om noen kan slås sammen som en forenkling. Denne oversikten må ta sikte på å være oppdatert til enhver tid.
- ... ta en **vurdering på om dagens organisering fungerer** godt nok. Vurderingen bør se på om riktig person er på riktige oppgaver, eller om noe kan effektiviseres og/eller flyttes til en annen ressurs. Dette gjelder også en vurdering av hvem som bør inkluderes når, i ulike prosesser, for å unngå unødvendig tidsbruk eller opphold i saksbehandlingen. Dette sees i sammenheng med vedtaket om å **ta ned driften med 5 %**.

Arealstrategi

– arealplanlegging for i dag, og for framtidens generasjoner

I 2019 ble det vedtatt at samfunnsdelen også bør inneholde en arealstrategi, som skal koble samfunnsdelen tettere opp mot arealdelen.

Arealstrategien skal vise den langsiktige intensjonen for kommunens arealer og hvordan nasjonale og regionale føringer og mål skal følges opp.

Strategien skal gi kommunen bedre politisk styring over arealbruken, og gjøre at planprosessen for arealdelen blir mer forutsigbar. Arealstrategien er delt i to, hvor den første delen setter noen tiltak som skal gjennomføres i arbeidet med kommuneplanens arealdel. Den andre delen av strategien gir føringer for behandling av innspill og arealavsetninger i kommuneplanens arealdel.

Nordreisa kommune har i dagens arealplan en antatt planreserve på 4 250 dekar. Dette tilsvarer over 584 fotballbaner.

Tiltak vi skal jobbe med i kommuneplanens arealdel

- Utarbeide en **næringsstrategi**, for å tydeliggjøre typen areal og lokasjon
- Vurdere behovet for flere **hensynssoner** for landbruk og reindrift, for å ivareta framtidig matproduksjon
- Vurdere alle eksisterende arealavsetninger som nye innspill, for å **etterstrebe arealnøytralitet** og oppdatere framtidig arealbruk etter dagens krav og politiske ønsker
- Ha et sterkt fokus på **næringsarealer**, og vurdere faktiske behov for næringsareal, samt hvilke **typer areal** det er bruk for i kommende arealdel
- Tilrettelegge for et **gå- og sykkelvennlig samfunn** i sentrum og distriktene
- Vurdere tiltak for å ivareta Reisaelva sine kvaliteter og **unngå flomhendelser**
- Opprette **tidlig og god dialog** med reindriften for å sikre deres interesser i arealplanlegging
- **Prioritere fortetting** ved eksisterende infrastruktur foran nedbygging av nye areal, slik som bygdesentre og kommunesentre, for å ivareta sentrumsnær natur, unngå nybygging av nye areal, og redusere biltransportbehovet
- Igangsette **planvask** av eksisterende planer for å tilpasse eksisterende planverk til dagens kunnskapsnivå og regelverk
- Et fullstendig **arealregnskap** skal utarbeides som grunnlag for kommuneplanens arealdel
- Legge føringer for å sikre areal som ivaretar en **variert boligsammensetning**
- Kartlegge **viktige områder for friluftsliv** for tilreisende og innbyggere, gjennom kategorisering og bestemmelser som legger føringer for graden av tilrettelegging
- Jobbe strategisk med **friluftsförvaltning** i arealdelen og kommunens sti –og løypeplan, for å styre den forespeilede økningen i det naturbaserte reiselivet og friluftslivet i riktig retning
- Sikre areal til **ladeinfrastruktur** til mindre og større kjøretøy
- **Spredt boligbygging** bør i størst mulig grad knyttes til **eksisterende teknisk infrastruktur**

Lokale og nasjonale føringer til kommuneplanens arealdel

- Ikke bygge ned **dyrket mark**, og forsøke å unngå **dyrkbare mark**
- Ha en **restriktiv holdning** til etablering av nye områder for **fritidsboliger**
- Jobbe for å oppfylle **FNs naturavtale**
- **Ikke bygge ned myr**
- **Ikke bygge i strandsonens 100-metersbelte**
- **Opprette tidlig og god dialog** med samiske interesser

Velkommen til Nordreisa

Nordreisa er en kommune med i underkant av 5000 innbyggere. Kommunen strekker seg fra kysten i nord og sør-østover mot Finnmarksvidda og Finland, og er Norges niende største kommunene i landareal. Innerst i dalen ligger Reisa nasjonalpark, som har gitt kommunen status som nasjonalparkkommune, og Storslett som nasjonalparklandsby.

Her eksisterer den kvenske, samiske og norske kulturarven sammen, med lange tradisjoner tilknyttet naturen og kulturlivet. Storslett er definert som et av flere regionsentre i fylket og er et tjenestesenter i Nord-Troms. Derfor har Nordreisa et godt og variert tilbud til alle innbyggere.

